

III

M

Jatkokaivauksia Lapträskin pitäjän Norrbyn kylän Gambelbyn

kivikautisella asuinpaikalla 21-22/IX 1934.

Lokakuun 1-10 p:nä 1933 suoritti allekirjoittanut tutkimuksia Gambelbyn kivikautisella asuinpaikalla. Tällöin ajan ja määrärahan puutteen vuoksi Gambelbyn rikkaan asuinpaikan lopullinen tutkiminen jäi pahanlaisesti kesken. Suorittaessani syks. 1934 tutkimuksia Norrbyn kylän Heimängenillä oli tarkoitus saattaa myös Gambelbyn tutkiminen loppuun. Heimängenin asuinpaikka osoittautui kuitenkin siksi laajaksi löytöesineistöltään samoin tärkeäksi, että sen kaivauksiin oli uhrattava runsaammin aikaa kuin mitä aluksi oli tarkoitus. Gambelbyn tutkimiseen saatoin käyttää enää noin $1\frac{1}{2}$ päivää. Tutkimiseen ottivat osaa kuten Heimängenilläkin tohtori J. Hastig ja ylioppilas C. F. Meinander. Kaivaustyöväki oli tavanmukaista vapaaehtoista. Tutkimukset aloitettiin syyskuun 21 päivänä puolelta päivältä. Sää näytti kauniilta ja seuraavana kaivauksiin vielä käytettävissä olevana päivänä kai olisi päästy verrattain tyydyttäviin tuloksiin. Kaikeksi harmiksi alkoi kuitenkin 22 p:n aamuna sataa tuhauttaa ja sitä jatkui miltei keskeämättä koko päivän. Kaivauksia suoritettiin kuitenkin koko ajan, mutta havaintojen teko, valokuvaus ja punnituskoneen käyttö olivat mahdotonta.

Tutkimuksiin ryhdyttäessä kiinnitin ensiksi päähuomion edellisissä kaivauksissa tavatun suuren nokimaaläiskän jälkitarkasteluun. Läiskän pohjan tutkiminen oli silloin nimittäin suoritettava perin hätäisesti. Olin nimittäin laskenut pohjan tutkimiseen tarvittavan vain kaivausten viimeisen päivän. Pohjamaa oli kuitenkin niin paksu ja rikaslöytöinen, että tutkimiseen olisi tarvittu ainakin toinen päivä lisää. Työpäivää pidennettiin aina pimeän tuloon asti, kaivettiinpa vielä hämärissäkin, niin, että nivelloimislautaa oli valaistava punnituksessa taskulampulla. Kun itseni oli vielä lisäksi suoritettava liesien kartoitustöitä, en aina voinut seurata kaivamis-

ta, mutta useammin kuin kerran huomasin kaivajain "fuskaavan".

Oli siis täysi syy nyt koettaa parannella edellisenä vuonna tekemääni "laskuvirhettä". Tulos pohjamaan tutkimisesta osoittautui-
kin vielä sangen hyväksi, löytöjä nimittäin saatiin vielä koko-
naista 66 numeroa (9943:1-66). N:ot 1-4 ovat varsinaisesti ainoat
"in situ" löydetyt paremmat esineet. Ne ovat löydetyt "fuskaten"
tutkituilta kohdin. Näissä kohdin oli vielä koskematon nokimaata.
Muut pohjamaalöydöt ovat syrjään sysätyistä edellisen vuoden nokimaa-
kasoista. Löytöihin palataan myöhemmin. Kiinteitä jäännöksiä tavat-
tiin ainoastaan nokimaa-alueeseen kuuluvasta "rantakivikon" osasta
(jäi v. 1933 miltei kokonaan tarkemmin tutkimatta). Täältä tavat-
tiin ruutujen D-A 3-4 risteyskohdasta suurten kivien välistä saman-
tapainen "tulenpitopaikka" kuin aikaisemmin ruudusta A 8 (kartta II
ja valok.). "Kotarekonstruktion" kannalta tärkein havainto oli se,
että nokimaa-alue ei loppunut C-E linjalle, vaan jatkui ainakin
linjalle F. Toisena päivänä laajennettiin sateesta huolimatta kai-
vausaluetta hiukan. Kaiken kaikkiaan kaivettiin ruudut E 3 ja puo-
let (1 x 2 m) ruuduista E 2 ja F 3 ja 1 m² suuruinen kulmaus
ruudusta E2 eli siis yhteensä 9 m² suuruinen alue. Sateessa pää-
sivät löytömateriaalipusseihin tehdyt merkinnät tuhriintumaan aivan
epäselviksi, joten koko löytöaines oli tuota 9 m² suuruiselta ruu-
dulta käsiteltävä yhtenä kokonaisuutena. Löytönumeroja tuli 33 kpl
(n:ot 71-103). Ainoastaan paras esine n:o 71 on merkitty karttaan.
Mielenkiintoista oli, että nokimaa-alue todellakin ulottui miltei
kautta koko tämän suuren ruudun. Sen loppuminen F-linjallakin on
vielä epävarmaa. Koska koekuopasta A tavattiin pohjalta vielä heikko
nokimaakerros, ei ole mahdotonta, että se on ulottunut pitemmällekin.
Aikaisempi kotarekonstruktio osoittautuu siten joka tapauksessa vääräk-
si. Jo edellisenä päivänä oli kaivettu ruutu E 6 miltei kokonaisu-
udessaan. Tästä ruudusta tuli vain 4 n:oa löytöjä (67-70). Tärkein
67 on merkitty karttaan. Kaikenkaikkiaan tutkittiin siis uutta alu-
etta 13 m².

Tarkastelkaamme sitten varsinaisesti löytömateriaalia. Se on aivan
samanlaista kuin edellisenkin vuoden saalis. Kirves n:o 1 (kartan
kohdalta 1) on primitiivinen "kärnyxa", jonka kantapuolella on iske-

mällä muovailtu kouruterä. N:o 2 on suippokantainen, särkynyt tasataltta (kartan kohdasta 2). N:o 3 on nelisivuinen taltan kan-
tapuoli (kartan kohdasta 3). N:o 4 on hyvin hiottu, miltei nelisivuinen tasataltta (kartan kohdasta 4). N:o 67 on suuren työkirveen (S. P:n arvelu tällaisista kömpelöistä kuonamateriaali-
sista asuinpaikkakirveistä on se että niitä on saatettu käyttää talvisaikaan jäätyneen lihan pilkkomiseen kuten vielä nykyäänkin arktikumissa käytetään suuria kömpelöitä luukuokkia). N:o 71 on sädekiviliuskeinen, nelisivuinen hyvin hiottu pieni tasataltta (kartan kohdasta 6). N:o 16 pikkutaltan hyvin selvä skivesspalter-
teelmä. N:o 17 on samanlainen, mutta epävarmempi. N:o 73 on naskali, joka on isketty kourutaltan teräkulmasta. Koska aikaisem-
massa kaivauksessa saadut n:ot 9759:12 ja 45 ovat aivan samanlai-
sia esineitä on sangen luultavaa, että ne ovat todella tahalli-
sesti ehdon tahdon iskettyjä eivätkä vain satunnaisesti syntyneitä. Hiottujen esineiden kappaleita on useita, niistä viittaa vain pääluettelo. "Retussitekniikka" on kuten aikaisemmissakin hyvin edustettuna. N:o 8 on muutamalla taitavalla iskulla muovailtu "handspitze" (vertaa n:oon 9942:295). N:o 7 on tyypillinen isoko-
koinen kielkrazer, jonka ⁴takapäätä on kavennettu kai sarvituppeen pistämisestä varten (vertaa n:oon 9942:395). Samantapainen "nuolen-
kärki" kuin n:ot 9942:113; 250 ym. on kai n:o 12. Sädekivilius-
ketta tai muuta vuorilajia olevia veitsiä (suureksi osaksi hio-
tuista esineistä isketyistä lastuista tehtyjä) on ainakin 10-11 kpl. N:ot 4; 69; 72 ja 77 edustavat omaa suorateräistä tyyppi-
ään. Merkillinen kappale on n:o 5. Siinä on retusoimalla "pyöris-
tetty" selkä, joten esine saattaa myös olla jonkunlainen keihään-
kärkikin (kantaa on ainakin kuin varteen pistämisestä varten ohen-
nettu). Kaarevat retussit voidaan myös katsoa teräksikin, jolloin esine on kaksiteräinen veitsi. Oma tyyppinä on vähän kaarevate-
räinen n:o 6. N:ot 19; 21; 53; 58 ja 59 edustavat omaa korkeata,
lyhytteräistä mallia. Mahdollinen veisti on "pyöreäteräinen" n:o 20. Tarkastelkaamme sitten kvartsiesineitä. N:o 23 on ilmeisesti saman-
lainen kaksoiskouru kuin n:o 9942:21. Suurehko kouru on ilmeisesti

pienessä makroliitissa n:o 49. Veistokoulu on ilmeisesti n:ossa 25. Kourutalittamainen terä on esineissä 34; 46; 68; 83 ja 90. Veitsistä ovat 26 ja 85 samaa kaarevateräistä tyyppiä. N:o 26 on miltei puhdasta vuorikristallia ja esineen alapinnalla näkyvät pitkät retussit selvinä. Epävarmempi kaarevateräinen veitsi on n:o 40. Mikroliittiveitsiä ovat n:ot 89 ja 44. Ensiksimainittu on savutopaasia. N:o 35 on savutopaasiveitsi, jonka toiseen päähän on retusoitu koulu. Koska esine on tehty hyvin ohuesta liuskasta, se on kai tarkoitettu "heinompia töitä" varten. N:ot 11 ja 35 edustavat tyyppiä, josta en tiedä onko se veitsi vai kaavin. N:o 11 on vuorilajia. N:o 78 on joko suorateräinen kaavin tai veitsi. Aivan tasatalttaa muistuttava esine on n:o 79, terä on siihen muovailtu molemmin puolin retusoimalla. Samantapaisia esineitä, mutta mikroliittikoossa ovat n:ot 41 ja 87. N:o 41:llä on terä molemmissa päissä. Todella hyviä kaapimia ei ollut ainoatakaan täysin tyyppillistä. Melko suorateräistä tyyppiä edustavat n:ot 10 ja 33. N:o 10 on vuorilajia. Kapeateräistä, mutta epävarmaa tyyppiä taas ovat n:ot 30 ja 39. Verrattain pyöreäteräinen kaavin on n:o 80. Sen terä on muodosteltu molemmin puolin retusoimalla. Kulunut pyöreäteräinen kaavin on kai n:o 27. Hyvin epävarma "hochschaber" on mahdollisesti n:o 84. Pieni ja selvä "diskus" on n:o 29. Yhdestä kohdin on isketty kaavinta muistuttava lastu pois. Ilmeinen isken-täkivi, sillä esineessä on kahdessa (vastakkaisessa) kohdassa selvät "nakutus" jäljet. Karkea kaavin (schaber) on luultavasti diskusta muistuttava esine n:o 28. Huonoa materiaalia oleva "nukleus" on n:o 29. Muista enemmän tai vähemmän epävarmoista kvartsiesineistä viittaaan pääluettelo. Kvartsi-iskoksia on yli 350 kpl., joista vain 15 (ruutu E 6) ovat nokimaaläikän ulkopuolelta.

Hioimia 5 kpl. N:o 50 on tavallinen hietakivisen laakahioimen kappale. 51 on tavallista "kovasin" tyyppiä. 95 on "a-tyyppinen". N:ot 48-49 ovat kiintoisimmat, kumpikin ovat ns. sahamalla. N:o 49 on siitä erikoinen, että sen "selkä" on iskemällä selvään muovailtu käteen sopivaksi.

Keramiikkaa löytyi nytkin aivan häviävän vähän, kaikenkaikkiaan 7 kpl (4 kpl. n:ossa 65, 1 kpl. n:ossa 98 ja 2 kpl. n:ossa 79).

Keramiikka on tyyliiltään tyyli I.1:tä (katso tarkemmin pääluettelo).
Poltettuja luumurusia on joku kymmenen kpl. Esineiden kappaleita
en ole niiden joukossa huomannut.

Kokonaistulos tästä apukaivauksesta oli siis se, että löydöt
selvästi keskittyivät nokimaa-alueelle. Kaikesta päättäen nokimaa-alue
on kuitenkin selvästi liian suuri (6 x 12 m) voidakseen olla yhden
ainoan suuren majakompleksin pohja. Ruutujen D-A 3-4 risteyskohdasta
tavattu "tulenpitopaikka" on luultavasti vanhempi kuin linjalla B
tavatut kolme säännöllistä liettä. Pitäisin sitä samanlaisena tila-
päisen paikallakäynnin muistona kuin tulikuoppaa ruudussa A.8. Joka
tapauksessa nokimaa-alueen täytyy olla muisto varsin intensiivisestä
asumisesta.

Kaivauskertomukseen kuuluu 2 karttaa ja 1 valokuva.

Jorma Leppäaho

Lappträsk, Narby

Gumbelby

J. L. 1934

(E kartbaa ja 1 vabokana)

Jatka kaivauksia Egyptiäskin pitä-
jän Norbyn kylän Gambelbyn kivi-
kantisella asuinpaikalla 21-EE/IX 1934.

Lokak 1-10 p: nä 1933 suoritti allekirjoit-
tanut tutkimuksia Gambelbyn kivi-
kantisella asuinpaikalla. Tällöin ajan ja
määrärahan puutteen vuoksi Gambelbyn
rikkaan asuinpaikan lopullinen tut-
kiminen jäi pahantulaisesti kesken. Suo-
rittassani syks. 1934 tutkimuksia Norbyn
kylän Heimängenillä oli tarkoitus saat-
taa & myös Gambelbyn tutkiminen
loppuun. Heimängenin asuinpaikka
sittautui kuitenkin siksi laajaksi
löytöaineistoltaan samoin tärkeiksi,
että sen kaivauksiin oli uhattava
runsaimmin aikaa kuin mitä
aluksi oli tarkoitus. Gambelbyn
tutkimiseen saatiin käyttää enää
vain 1 $\frac{1}{2}$ päivää. Tutkimiseen sti-
vat osakuten Heimängenilläkin toht.
J. Hastig ja ylioppilas E. F. Meinander.
Kaivaustyöväki oli tavannut aikaa va-
paaehtoisista. Tutkimukset aloitettiin
syysk. 21 p: nä molelta päältä. Läunyt
ti kannilla ja seuraavana ^{kaivauksiin} ^{käytössä olevan} päivän
vielä mahdollisesta ^{työ} päivänä kai-
diksi päästy verrattain tyydyttävään
tulokseen. Kaikkeksi harmiksi alkoi kuo-
tenkin EE p: n aamuna sataa tuhentaa
ja sitä jatkui miltei herkeämättä
koko päivän. Kaivauksia suoritettiin kai-
tenkin koko ajan ^{mutta} ^{heraintojen} ^{teko,}
valokuvauksia ^{puunnitus} ^{konnen} käyttö olivat mah-
dotonta.

Tutkimuksiin ryhdyttäessä kiinnitin
ensiksi päähuomion ^{edellisissä} kaivauksiin tapa-
tun suuren nokimaa-aikeän jälkitutko-
kasteluun. Aikeän pohjan tutkiminen oli
silloin nimittäin suoritettava perin hä-
täisästi. Olin nimittäin laskenut pohjan
tutkimiseen tarvittavan vain kaivaus-
ten viimeisen päivän. Pohjamaa oli kuo-
tenkin niin paksu ja rikas työväline,
että tutkimiseen ^{oli} tarvittu ainakin
toinen päivä lisää. Työpäivää pidennet-
tiin ^{aina} ~~jos~~ pimeän tulon-^{asti,} ^{kaivattua} ~~mutta~~
vielä hämärässäkin, niin, että nivelhoi-
mistautaa oli valaistava punnitessa tas-
kukampulla. Kun itsemi oli vielä lisäksi
suoritettava haartoitustöitä, ^{liesien} ~~suosomalla~~
en aina voinut seurata kaivauksia,
mutta useamman kerran keuran huomasin
kaivajain "puskaavan".

Olipäs täysi syy nyt kahtaa parann-
nella ~~erä~~ ^{edellisenä} vuonna tekemäni "lasku-
virheet". Tulos pohjamaan tutkimisesta
osoittanutkin vielä sangen hyväksi, työ-
töjä nimittäin saatiin vielä kokonasta
66 numeroa (9943; 7-66). N:öt 1-4 ovat var-
sinisesti ainoat paremmat "in situ"
löydetyt paremmat esineet. N:öt löy-
dettyt "puskaten" tutkimilta kokiin. Nais-
nä kokiin ^{oli} ~~on~~ ^{olivat} vielä koskemattomia noki-
maita. Muut pohjamaalöydöt ovat syjäisiä
systeijistä nokimaa-aloista edellisen vuo-
den. Löytöihin palaan myöhemmin.
Kiinteitä jäännöksiä tarvittain ainas-
taan nokimaa-alueeseen kuuluvasta
"rantakivien" osasta (jii v. 1933 mittei
kokonaan tarkemmin tutkimatta). Täältä

tarattiin suutujen D-A3-4 risteyskohdasta
suurten kivien välistä samantapainen "tu-
lenpitopaikka" kuin aikaisemmin rundusta
A8 (kartta II ja valok.). ^{"Kotarekonstruktion"} Tärkein
tärkein havainto oli se, että nokimaa-alue
ei loppunut C-E linjalle, vaan jatkui ai-
nakin linjalle F. Toisena päivänä kaajen-
nettiin sateesta huolimatta kairausalu-
etta hiukan. Kaiken kaikkiaan kivettään
rundut E3 ja puolet (1 x 2 m) rundusta E2 ja
F3 ja 1 m² suuruisen kulmaus rundusta F2
eli siis yhteensä 9 m² suuruisen alue.
Sateessa pääsi ^{viit} löytömaterialia eli jussui-
hin tehdyt merkinnät tuhrintuomaa
viran epäselviksi joten koko löytö-
aines oli enolta 9 m² suuruiselta run-
dulta käsiteltävä yhtenä kokonaisuus-
tena. Löytönumeraje tuli 33 ^(n: 71-83) kpl. Ainastaan
^{paras} ~~n:~~ esine n:o 71 on merkitty karttaan.
Mielenkiintoisinta oli, että nokimaa-
alue todellakin ulottui mittei kahta ko-
ka tämän suuren rundun. Sen loppu-
minen F-linjallaakin on vielä epävar-
maa. Koska koekupasta A tarattiin jor-
jatta vielä heikka nokimaa-kerros, ei
se mahdollonta, että se on ulottunut
pitemmällekin. ^{Aikaisempi kotarekonstruktio} Jos edellisena par-
osittanut siten jorjansessa väärässi.
vana di kairattu runtu E6 mittei
kokonaisuudessaan. Tästä rundusta tuli
vain kolme n:o:oa löytöjä (68-70). Tärkein
67 on merkitty karttaan. Kaikenkai-
kiaan tutkittiin siis uutta aluetta 73 m².
Tarkastelkaamme sitten varsinaista
löytömaterialia. Se on viran saman-
laista kuin edellisinkin vuden saalis.
Kivies n: 1 (kartan kohdasta 1) on pimi-

tiivinen "kärnysca", jonka kantapuolet on
iskemällä muonaittu korutella. N:o 2 on suip-
pohentuisen särkyneeltä tasataltta (kartan kohdasta
2). N:o 3 on ^{nelisivuinen} ~~hiottu~~ taltan kantapuolet (kartan
kohdasta 3). N:o 4 on hyvin hiottu, mitti nelii-
sivuinen tasataltta (kartan kohdasta 4).
N:o 67 on suuren työkirveen (P.P:n avulla tällai-
sista kimpelöistä huonomateriaalisista ^{suur-}
perikkakirveistä on se, että niitä <sup>saitettu käyt-
tää</sup> on todell-
aikaan jäätynneen lihan pilkkomiseen
kuten vielä nykyäänkin raktikunnissa
käytetään suuria kimpelöitä lunkkokia).
N:o 71 on sädekiviliuskainen, nelisivuinen hyvin
hiottu ^{pieni} tasataltta (kartan kohdasta 6).
N:o 76 ^{hiottu} taltan hyvin selvä skivesspatter
teelmä. N:o 73 on ^{N:o 77 on samantainen, mutta epivarmempi} nestekalijoke on iskeyty koru-
taltan teräkulmasta. Koska aikaisemmassa
kairauksessa saadut n:o:t 9759; 7E ja
45 ovat aivan samantlaisia esineitä on
sangen luultavaa, että ne ovat todella tekni-
sesti ehdon taidon iskeytyä eivätkä vain
satunnaisesti syntyneitä. Hiottujen esi-
neiden kappaleita on useita, niistä mit-
ään vain päämeteloon. Retussiteknikka
on kuten aikaisemminkin hyvin edus-
tettuna. N:o 8 on muutamalla taitavalla
iskulla muonaittu "handspritze" (verta n:o:n
994E)
(9E 95). N:o 7 on tyypillinen isokokoinen "hiet-
kruzer", jonka takapäätä on kaven-
nettu kair sarvituppeen pistämisestä
varten (verta n:o:n 994E; 395). Saman-
tapainen "nuolenkierä" kuin n:o:t 994E;
773; 850 jms on kair n:o 7E. Sädekiviliuskettu
t. muuta nuolilajia olevia veitsiä (suu-
reksi osaksi hiotuista esineistä iske-
tyistä lastuista tehtyjä) on ainakin

10-11 kpl. N:ot 4, 69, 78 ja 77 edustavat omaa suora-
 teräistä tyyppiä. Merkittimen kappale on
 n:o 5. Siinä on retusimalla "pyörästetty" selkeä
 joten esine saattaa myös olla jonkunlainen
 heikkä ukkukihin (kantaa on aivan kuin
 varteenpistämistä varten kehitetty). Kaarevat
 retussit voidaan myös katsoa terässiksi,
 jollain esine on kaksiteräinen veitsi.
 Oma tyyppinsä on vähän kaareva-
 rainen n:o 6. N:ot 27, 19, 53 ja 59 edustavat
 omaa kaareta, lyhytteräistä mallia. Mah-
 dollinen veitsi, on "pyöreäteräinen" n:o 20.
 Tarkastelkaamme sitten brantsiesineitä.
 N:o 23 on ilmeisesti samanlainen kouvo-
konen kuin n:o 9942; 21. Suurkko kouru on il-
 meisesti pienessä maholittissa n:o 49. Veisto-
 konen on ilmeisesti n:o:ssa 25. Kouvataltta-
 mainen terä, on esineissä 34; 46; 68; 83 ja 90.
Veitsit ovat 26 ja 85 samaa kaareva-teräistä tyyppiä.
 N:o 26 on mitti-puhdasta suorikristallin ja
 esineen alapinnalla näkyvät pitkäretus-
 sit selvinä. Epävarmempia kaareva-teräi-
 nen veitsi on n:o 40. Mikrolittiveitsiä ovat
 n:ot 89 ja 44. Epävarmempia on savontopassia.
 N:o 35 on savontopassiveitsi, jonka toiseen
 päähän on retusoitu kouru. Koska esine on
 tehty hyvin ohuesta linskastaa, se on kai tar-
 koitettu "hienompia töitä" varten. N:ot 11 ja 35
 edustavat tyyppiä, josta en tiedä mikä se
 veitsi vai kaavin. ^{N:o 11 on suorilaji} N:o 78 taas on joko
 N:o 78 on joko suorateräinen kaavin tai
veitsi. Aivan tasatalttaa muistuttava
 esine on n:o 79, terä on siihen muo-
 railta molemmiin puolin retusimalla.
 Samantapaisia esineitä, mutta mikro-
 littikossa ovat n:ot 47 ja 87. N:o 41:llä on terä

molemmissa päissä. Todella hyviä kaapi-
mia ei ollut ainoatakaan tyysin tyypillisä.
Melko suorateräistä tyyppiä edustavat n:o
10 ja 33. N:o 10 on vuorilaji. Kapeateräinen,
mutta epävarma tyyppiä taas ovat n:o 30
ja 39. Verrattain pyöreä teräinen kaavi-
on n:o 80. Sen terä on muodosteltu molem-
min puolin retusoimalla. Kulunut pyö-
reä teräinen kaavin on koiri n:o 87. Hyvin
epävarma "hochschaler" on mahdollisesti
n:o 84. Pieni ja selvä "diskus" ^{on n:o 89} "Th. de St. koi-
din on isketty kaavinta muistuttava las-
tu pois. Ilmeinen iskentäkirvi, sillä esi-
neessä on kahdessa (vastakkaisessa) koh-
dassa selvät "rakentus" jäljet. Karkea
kaavin ^(s. checker) on luultavasti diskusta muis-
tuttava esine n:o 88. Huonoa materiaalin
oleva "nuklens" on n:o 89. Muista enemmän-
tai vähemmän epävarmoista kvartsi esi-
neistä viittäan pääteltäisiin. Kvartsi-
iskoksia on yli 350 kpl joista vain 15 (run-
den E6) ovat ns. minimaalikäin alkoi-
pudetta.

Hioimia 5 kpl. N:o 50 on tavallisen hieba-
kirisen laakahioimen kappale. 57 on ta-
vallista "korasin" tyyppiä. 95 on "atyyppi-
minen". N:o 48-49 ovat kuintisimmat,
kumpikin ovat ^{ns.} sisäkahamallia. N:o 49
on siitä erikoinen, että sen "selkä" on iske-
mätkä selvään muorailtu käteen sopi-
vaksi.

Keramikkaa löytyi nytään aivan
häviävän vähän, kaikkien kaikkiaan
4 kpl. (4 kpl n:oissa 65 ja ^{1 kpl} n:oissa 98 ja 3 kpl
n:oissa 99). Keramikka on tyyliltään
kaikkein varhaisinta Hyvänselän tyy-

li I. 1: täi. (katso tarkemmin päätöstellöä). Pel-
tettuja suunnunusia on joku kymmenen
kpl. Esineiden kappaleita en ole niiden
jonkossa huomannut.

Kokonaistulos ^{tästä} näistä ^{ajankäytön} osas-
ta oli siis se, että löydöt selvästi keskittyi
nät nokimaa-alueelle. Kaikes tästä päätään
nokimaa-alue on kuitenkin selvästi
liian ^(6x15 m) suuri ^{voidakseen} olla yhden ainoan
suuren majakompleksin pohja. Runtojen D-A
3-4 risteyskohdasta tarvattu "tulengritopaikka"
on huoltavasti vanhempi kuin linjalla
B tarvattut kolme säännöllistä liettä. Pitäi-
sin sitä samallaaisena tilapäisen
paikalla käynnin muistona kuin
tuliknoppas rundingissa A. 8. Joka tapaa-
uksessa ^{nokimaa-} ~~nokimaa-~~ alueen tietyt
muisto varsinkin intensiivisestä suun-
nuksesta.

Kaivansuhteeseen kuuluu
E karttaa ja 1 valkua.

Lappträsk Norrby Gambelby

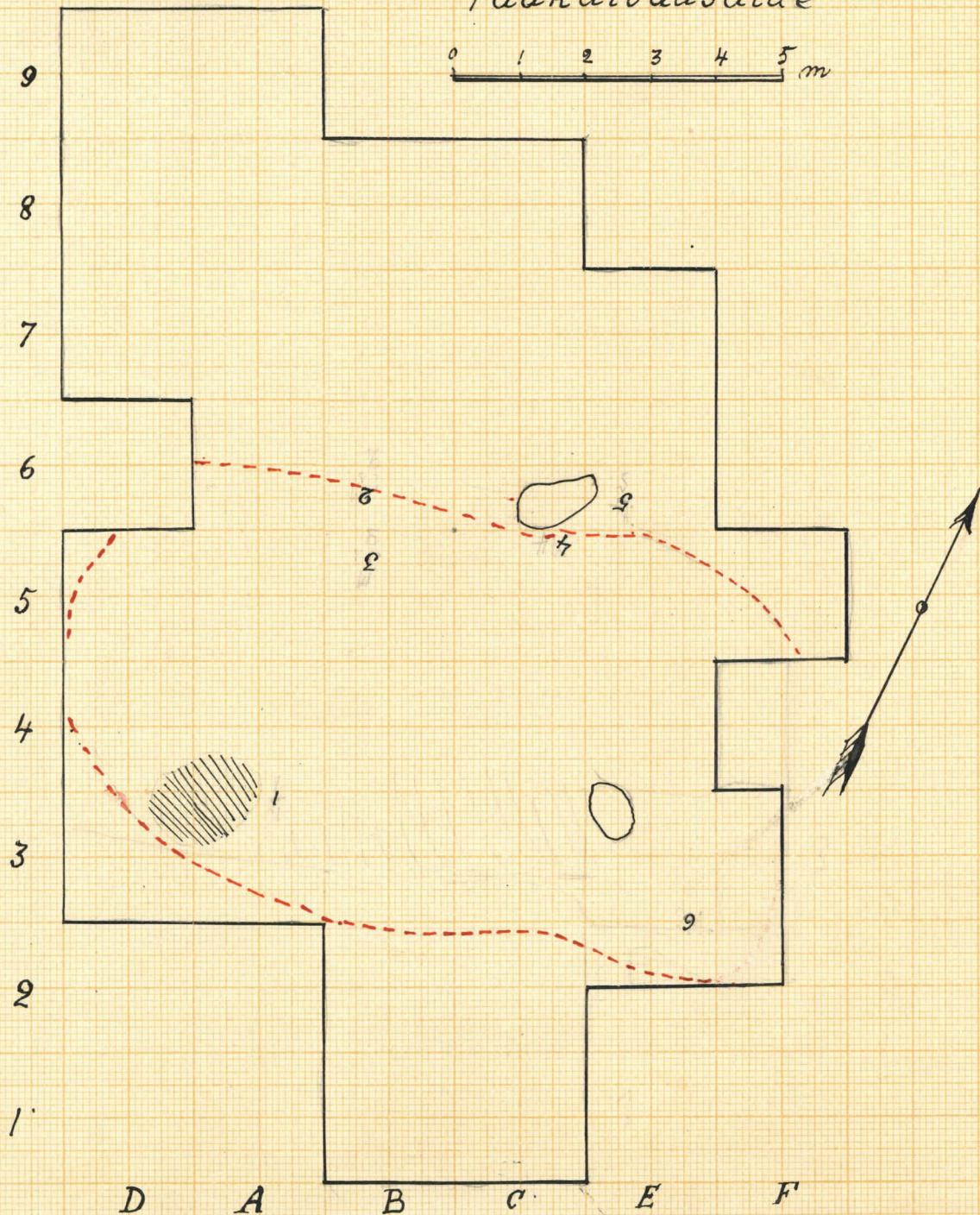
Kartta N° 1

J. Leppäaho

1934

Pääkaivausalue

0 1 2 3 4 5 m

lev. 9669

J. L. 1934.

Lappträsk, Nerby, Gammel-
by. "Tulenspitopaike" rante-
kivikossa runtujen D-A3-4
kohdalla. Pohjoisen puolelta
valokuvattuina.